

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi lannoitevalmistelain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä helmikuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi lannoitevalmistelain 5 ja 7 §:n muuttamisesta (HE 271/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Pirjo Salminen, maa- ja metsätalousministeriö

- jaostopäällikkö, ylitarkastaja Arja Vuorinen, Elintarviketurvallisuusvirasto, Evira.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Biolaitosyhdistys ry
- Kemianteollisuusliiton lannoite- ja kalkitustyöryhmä.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lannoitevalmistelakia. Ammoniumnitraattia sisältäviä lannoitevalmisteita koskevien vaatimusten osalta ei viitattaisi ainoastaan Euroopan yhteisön lannoiteasetukseen vaan myös kemikaaleja koskevaan niin sanottuun REACH-asetukseen. Li-

säksi täsmennettäisiin Elintarviketurvallisuusviraston tehtäviä lannoitevalmisteiden tyyppinimen hakemisen vaatimuksia koskevissa asioissa ja siirrettäisiin maa- ja metsätalousministeriöllä olevia tehtäviä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 27 päivänä kesäkuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen

hyväksymistä jäljempänä esitettävien huomautuksien ja muutosehdotuksien.

Valiokunta toteaa, että vuoden 2006 heinäkuun alusta on metsässä tapahtuva lannoitevalmisteiden käyttö kuulunut kokonaisuudessaan lannoitevalmistelainsäädännön piiriin (Lannoite-

tevalmistelaki, 539/2006). Jotta metsälannoituksesta ja siellä käytettävistä lannoitevalmisteista voidaan käydä jatkossa mahdollisimman laaja-alaista, kaikki sidosryhmät huomioon ottavaa keskustelua ja tehdä linjanvetoa metsälannoitamisesta ja metsässä sallituista lannoitevalmisteista, on maa- ja metsätalousministeriö päättänyt perustaa metsälannoituksen kysymyksiä pohtimaan pysyvän työryhmän, jossa edustettuina ovat eri sidosryhmät. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että se on mietinnössään hallituksen esityksestä lannoitelain (MmVM 3/2006 vp — HE 71/2005 vp) pitänyt tärkeänä, että hyvälaatuisen puun ja turpeen poltosta syntyneen tuhkan käyttö metsälannoitukseen samoin kuin siihen liittyvien uusien tuotteiden kehittäminen ja käyttöönotto ovat mahdollisia jatkossakin.

Viitaten valiokunnan aikaisempaan mietintöön valiokunta korostaa uudelleen sitä, että lannoitevalmisteiden sisältämien raskasmetallien ja muiden haitta-aineiden ylärajoja määrittäessä on otettava huomioon metsälannoituksen erityispiirteet. Erityispiirteisiin kuuluu se, että metsiä ei lannoiteta vuosittain vaan yleensä vain kerran tai kahdesti 80—100 vuoden kiertoajan kuluessa. Sen vuoksi raskasmetallikuorma vuositasona jää metsäkäytössä alhaisemmaksi, vaikka metsäkäytössä olevalle lannoitevalmisteelle hyväksyttäisiinkin korkeammat raskasmetallipitoisuudet kuin maatalouskäyttöön soveltuvalla lannoitteelle. Kaikkia raja-arvoja asetettaessa käyttönäkökohdat on otettava huomioon. Valiokunta toteaa, että tuhkalannoitus vähentää maaperän happamuutta, jolloin se vilkastuttaa pitkällä aikavälillä maaperän hajotustoimintaa ja typen vapautumista kasvien käyttöön. Siksi tuhkalannoitettu puusto voi parantaa kasvuaan myös niukkatyyppisillä turvemaiilla ja kangasmailla. Pelletöidyn tuhkan käyttö metsän lannoitteena vähentää ravinnepestäjä vesistöihin.

Valiokunta edellyttää, että metsälannoitusta koskevat lakia alemmanasteiset säännökset laa-

ditaan sen sisältöisiksi, että valiokunnan aikaisemmassa mietinnössä esitetyt kannanotot tulevat huomioon otetuiksi. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Valiokunta toteaa lisäksi, että lannoitelain soveltamisala kattaa muun ohella myös kompostoinnin. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, ettei pienimuotoista, riskitöntä, tilan omaan käyttöön tapahtuvaa kompostointia rasiteta tarpeettomilla ilmoitus- tai hyväksymismenettelyillä taikka niihin liittyvillä maksuilla.

Yksityiskohtaiset perustelut

7 §. Lannoitevalmisteen tyyppinimen hakeminen. Valiokunta katsoo, että lannoitevalmisteiden tyyppinimiryhmistä (kuten epäorgaaniset lannoitteet, orgaaniset lannoitteet, kalkitusaineet, maanparannusaineet, kasvualustat ja mikrobivalmisteet) samoin kuin ryhmäkohtaisista erityisvaatimuksista tulee säätää edelleen maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Asetuksen liitteessä tulee olla jatkossa luettelo kansallisista lannoitevalmisteiden tyyppinimiryhmistä ja niitä koskevista vaatimuksista. Näin varmistetaan, että lannoitevalmistealan toiminnanharjoittajat voivat tasapuolisesti vaikuttaa heitä koskevien tyyppinimiryhmäkohtaisten erityisvaatimusten valmisteluun. Valiokunta ehdottaa asiaa koskevan säännöksen lisäämistä pykälän 3 momenttiin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 7 § muutettuna (Valiokunnan muutos-ehdotus) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotus

7 §

Lannoitevalmisteen tyyppinimen hakeminen

(2 mom. kuten HE)

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää kansallista luetteloa lannoitevalmisteiden tyyppinimistä. Kansallisessa lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelossa on tyyppinimiryhmäkohtaiset tiedot ja tyyppinimikohtaiset tiedot vaadittavista val-

mistusmenetelmistä, keskeisistä raaka-aineista, ravinteista ja niiden ilmoitustavasta, ravinteiden muodosta ja liukoisuudesta sekä kasvien kasvua ja rakennetta parantavista tai kasvuolosuhteita edistävästä ominaisuuksista. *Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lannoitevalmisteiden tyyppinimiryhmistä ja tyyppinimiryhmäkohtaisista vaatimuksista.*

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että metsälannoitusta koskevat lakia alemmanasteiset säännökset laaditaan sen sisältöisiksi,

että valiokunnan mietinnössä hallituksen esityksestä lannoitelaki (MmVM 3/2006 vp — HE 71/2005 vp) esitetyt kannanotot tulevat huomioon otetuiksi.

Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Esa Lahtela /sd
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Mats Nylund /r
jäs.	Lasse Hautala /kesk	Pentti Oinonen /ps
	Hannu Hoskonen /kesk	Klaus Pentti /kesk
	Anne Kalmari /kesk	Petri Pihlajaniemi /kok
	Johanna Karimäki /vihr	Erkki Pulliainen /vihr
	Lauri Kähkönen /sd	Kari Rajamäki /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.